

derwijs, ons kwam uitleggen
veel kleurtjes je op een bord
ag gebruiken. Drie, wit niet in-
grepen, want anders wordt het
overzichtelijk. Langer dan een
ir heeft die zever geduurd. Ik
rtelde het ooit aan leerlingen en
e wilden me eerst niet geloven.
en gaat er in die opleiding ook
evast van uit dat leerlingen
trinsiek gemotiveerd zijn en er-
or willen gaan. In de realiteit sta
voor een dertigtal zwaar
berende jongeren die
ver voor hun computer
uden hangen. Volgens die
pecialisten' moet zowat
es 'leuk' en 'speels' zijn.
chwekkend maar triest.
rwijs leerlingen geen vra-
nde partij zijn. De meerderheid
l echt les krijgen en effectief iets
leren. Leraren zijn al te vaak
n veredelde kinderoppas. Het
ordt hen bijna verboden iets
tdagend en moeilijk aan te rei-
n. Terwijl je toch door de over-
id betaald wordt om je kennis
er te brengen? Mag dat op een
ngename manier gebeuren?
teraard! Maar het eerste stre-
n moet het bijbrengen zijn van
nnis, discipline, werklust en
idere waarden die in het leven
n nut kunnen zijn. En dat doe je
et door alles dogmatisch 'leuk'
l 'speels' te maken. Veel van die
euwigheden die men in de lera-
nopleiding meegeeft, zijn niet
eer dan dat. Nieuwlichterij en
perimenten. Ten koste van het
derwijsniveau. Ten koste van
ize kinderen.
n heet hangijzer is de vaste benoe-
ing. Afschaffen, zeg jij.

Ik wil het vooral vervangen door
een eerlijker systeem. Nu is vak-
bekwaamheid dikwijls niet het
eerste en soms zelfs helemaal
geen criterium om iemand vast te
benoemen. Dat gebeurt eerder op
basis van de juiste connecties of
het naar de pijpen dansen van de
directie. De vraag of je je vak wel
kent en die kennis op een behoor-
lijke manier kan overbrengen,
speelt dikwijls geen rol. Ondertus-

Wat ons onderwijs nodig heeft, is gezond verstand. Anders zakt het verder weg in absolute middelmaat

sen worden de leerkrachten die
niet vast benoemd zijn, behan-
deld als slaafse paria's. Ze wor-
den van hot naar her gestuurd,
krijgen de restjes toegeworpen
en worden op het eind van de rit
als grof vuil aan de kant gezet. In
plaats van hen te bedanken voor
bewezen diensten, worden ze met
een schop onder de kont wande-
len gestuurd - dikwijls met een
slechte beoordeling waartegen ze
geen verhaal hebben - en kunnen
ze het elders opnieuw proberen.
Als dat al kan, want nu vormen
scholen gemeenschappen. Heb je
het bij de ene directeur verkorven,
kom je ook in de andere scholen
van die gemeenschap dikwijls
niet meer aan de bak. Het is een
pervers systeem waarbij direc-
ties arbitrair beslissen of iemand
al dan niet goed werk levert. Of-
ficiel mag het niet, maar in de
praktijk gebeurt het wel. En dan

vraagt men zich af waarom zoveel
veelbelovende jonge leerkrach-
ten afhaken? Hilde Crevits wil
de schoolgemeenschappen nog
groter maken. Dat zal nog grotere
drama's tot gevolg hebben en
leiden tot een regelrecht beroeps-
verbod voor al wie kritisch is. Pure
broodroof!

Hoe heb je dat zelf als leerkracht ervaren?

Ik werd uit een scholengemeen-
schap geweerd op basis van een
negatieve evaluatie door één di-
recteur binnen die gemeenschap,
terwijl we nooit een evaluatie- of
functioneringsgesprek hebben ge-
had. De vakbond staat kennelijk
machteloos. 'Het gebeurt, maar
we kunnen er niets aan doen',
luidt het. Leraars die al twee jaar
meedraaien en over wie er nooit
klachten geweest zijn, voldoen
plots niet meer. Opeens zijn er
klachten van collega's en ouders
die nooit hard gemaakt worden.
Een collega die uitleg vroeg over
zogezegde klachten, werd door
de directrice 'agressief' genoemd,
omdat hij haar niet op haar woord
geloofde. Een andere leraar weer-
legde alle argumenten die tegen
hem door de directeur ingebracht

werden en werd
wandelen gestuurd
met de opmerking:
'Als je al mijn woor-
den van tafel veegt,
zijn we uitgepraat!'.
Dan verzandt de
dialog in een

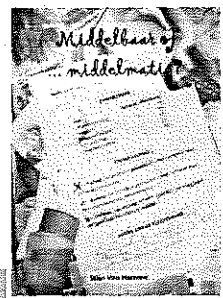
welles-nietesspelletje. Die leraren
hebben wel gemeen dat ze op het
punt staan voldoende dagen te
hebben om in aanmerking te ko-
men voor een vaste benoeming.
Dus stuurt men hen weg, op basis
van drogredeken. Het vaste postje
is immers aan iemand anders
beloofd. Een vaste benoeming is
ook niet zelden fruikend voor de
onderwijskwaliteit. Te veel vast
benoemden rusten op hun lau-
wren. In principe kan je de vaste
benoeming verliezen na twee ne-
gatieve evaluaties, maar aange-
zien het veelal gaat om vriendjes
van directies, gebeurt dat niet.
Naast een herziening van de vaste
benoeming moet zeker ook iets
gedaan worden aan het machts-
misbruik waaraan veel direc-
ties zich bezondigen en waarbij
leraren als voetvegen behandeld
worden.

Je bent ook voorstander van een ont-

zuiling van het onderwijsnet.

Dat zal wellicht niet lukken, om-
dat er te veel politieke vriendjes
bediend moeten worden en er
te veel geld verdeeld moet wor-
den. Maar het is duidelijk dat het
huidig systeem niet efficiënt en
performant is. En bovendien ook
nog eens geldverspillend, terwijl
veel kinderen in half vervallen
gebouwen en ongezonde lokalen
les krijgen. Voor deftige scholen
is er geen geld. De zuilstructuur
vervangen door één onderwijsnet
kan niet zonder grondwetswijzi-
ging. Die grondwet voorziet im-
mers in de vrijheid van onderwijs.
Maar men zou al kunnen begin-
nen met het overheids onderwijs.
Waarom zetten we geen duale
structuur op met een staatsnet
waarin het huidige stedelijke,
provinciale en gemeenschaps-
onderwijs versmolten worden en
daarnaast een levensbeschou-
welijk net? Dat zou al enorme
besparingen opleveren, geld dat
geïnvesteerd kan worden in onder-
meer goeie en gezonde school-
lokalen, want nu laat die situ-
atie enorm te wensen over. In de
lerarenopleiding zouden enkel
nog docenten les mogen geven
die zelf minstens vijf of tien jaar
leservaring achter de rug hebben.
Dat zou resulteren in een oplei-
ding gebaseerd op de realiteit in
plaats van op theoretische den-
ken en waanbeelden. Eigenlijk is het
simpel: ik pleit voor de terugkeer
van het gezond verstand in het
onderwijs. Dat is wat het Vlaam-
se onderwijs nodig heeft, wil het
niet verder wegzakken in absolute
middelmaat. En erger ...

Tekst: Dominique Trachet

'Middelbaar of ...
Middelmatig'
Stijn Van Hamme
€ 15 - Bestellen via
stijnvanhamme@hotmail.com